

Sygn. akt III APz 6/19

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie następującym:

Przewodniczący SSA Małgorzata Pasek
Sędziowie SA Elżbieta Gawda (spr.)
 SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2019 r. w Lublinie
na posiedzeniu niejawnym
sprawy z wniosku Andrzeja Filipowicza
z udziałem TBV Investment Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w
Lublinie

o nakazanie na podstawie art. 35 ustawy o referendum lokalnym sprostowania
informacji i wpłacenie kwoty 10 000 zł na rzecz instytucji charytatywnych
na skutek zażalenia Andrzeja Filipowicza od postanowienia Sądu Okręgowego
w Lublinie z dnia 2 kwietnia 2019 r., sygn. akt II Co 4/19

postanawia:

- 1. oddalić zażalenie.**
- 2. zasądzić od wnioskodawcy Andrzeja Filipowicza na rzecz uczestnika
TBV Investment Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Lublinie
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania zażaleniowego.**

Na oryginale właściwe podpisy
za zgodność z oryginałem stwierdzam

up Kierownik Sekretariatu
Starszy Sędziya Sp. Soc.

mgr Urszula Górecka-Milanowska

Sygn. akt III APz 6/19

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy w punkcie 1 oddalił wniosek Andrzeja Filipowicza o nakazanie na podstawie art. 35 ustawy o referendum lokalnym sprostowania informacji i wpłacenia kwoty 10 000 zł na rzecz instytucji charytatywnych. W punkcie 2 Sąd Okręgowy oddalił wniosek TBV Investment Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Lublinie o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu Sąd pierwszej instancji podnosił, że we wniosku z dnia 1 kwietnia 2019 r. Andrzej Filipowicz wnosił o nakazanie TBV Investment Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Lublinie sprostowania informacji związanych z inicjatywą referendum lokalnego w sprawie przyszłości tzw. Górki Czechowskich w Lublinie, w zakresie możliwości zagospodarowania tego terenu oraz przekazania za symboliczną złotówkę określonego terenu w zamian za przychylność w zmianie przeznaczenia pozostałego obszaru. Wskazał, że sprostowanie powinno nastąpić w formie publikacji, poprzez zamieszczenie informacji o treści: „Spółka TBV Investment oświadcza, iż podawane przez nią informacje, w zakresie możliwości zagospodarowania przestrzennego obszaru Górki Czechowskich są niezgodne ze stanem faktycznym, który określa Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego z 2000 roku, oraz naruszające Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego z 2005 roku, a ewentualna darowizna obszaru pod park naturalistyczny mogłaby mieć miejsce tylko w przypadku bezinteresowności darczyńcy. Oczekiwanie w zamian za darowiznę zmian planistycznych narusza porządek prawny RP.” Wniósł również o nakazanie wpłacenia kwoty 10 000 zł od TBV Investment Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz: w 1/2 części Stowarzyszenia Zimne Doły w

Lublinie (KRS 0000408155) oraz w 1/2 części Stowarzyszenia Ekologiczny Lublin. W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że nieprawdziwe informacje miały miejsce:

1. w dniu 21 stycznia 2019 r. na antenie TVP Lublin w programie pod tytułem „Tu i teraz - Widzę, słucham, pytam”, w wypowiedzi Prezesa Zarządu TBV Investment Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Wojciecha Dzioby, następującej treści: „Obecny plan pozwala na wybudowanie na ok. 30 ha. Po części można również budować mieszkania” „(...) my jako firma chcemy, żeby przekazać 75 ha naturalistycznego parku Nam Mieszkańcom Lublina(...), (...)my chcemy, żeby legalnie, bezkosztowo wróciła do Nas, do Mieszkańców Lublina”, „(...) ja chcę podkreślić po raz kolejny, leży na stole oferta 75 % Górek Czechowskich wraca do Mieszkańców bez żadnych kosztów, (...) w tej chwili stoimy przed szansą, przed szansą, jeszcze stoimy przed szansą żebyśmy chronili ten teren, który w tej chwili może bezpłatnie wrócić do terenów miasta”, „(...) ten plan nie przystaje do aktualnych oczekiwań i My zwracamy się do Rady Miasta, prosimy o dostosowanie do aktualnych potrzeb. Zależy Nam, chcemy, wierzymy w to, że Mieszkańcy Lublina mogą mieszkać w otoczeniu pięknego, ogólnodostępnego miejskiego parku zgodnie z prawem”, „Ten park będzie tylko i wyłącznie miejski i ogólnodostępny w sytuacji, kiedy tam będzie można wybudować mieszkania z niezbędną infrastrukturą”, „Obecny plan pozwala na wybudowanie na ok. 30 ha. po części również można budować mieszkania”;

2. na billboardach zlokalizowanych w różnych częściach Lublina, w tym:
- przy al. Wincentego Witosa 32, na wysokości wjazdu do galerii Centrum Handlowe Atrium Felicity od strony miasta,
 - przy skrzyżowaniu ulicy Północnej i Lipińskiego,
 - w okolicy skrzyżowania Al. Kompozytorów Polskich, ul. Północnej i Al. Solidarności, na wysokości wyjazdu na Warszawę,
 - przy skrzyżowaniu Al. Jana Pawła II i Armii Krajowej,

- przy ul. Zelwerowicza,
- przy skrzyżowaniu z ul. Koncertową, w okolicy nowego publicznego

złobka,

o treści „Zamiast 30 ha pawilonów, hal i biurowców - nowoczesne zielone osiedle i 75 ha atrakcyjnego parku w Lublinie”;

3. w sponsorowanym artykule zamieszczonym w Kurierze Lubelskim pt.: „Co dziś można zrealizować na Górkach Czechowskich”, poprzez zamieszczenie w nim następujących informacji: „Reasumując, plan w swych ustaleniach: dla terenów oznaczonych Ub, UC, SR1/U, SRI, SR2 ustala funkcję usługową, sportowo- rekreacyjną - umożliwia realizację obiektów kubaturowych o łącznej powierzchni ok. 30 ha”;

4. w artykule zamieszczonym na łamach Onet Lublin w dniu 15 marca 2019 r. pt: „Kompromis w sprawie Górek Czechowskich”: o następującej treści „TBV, właściciel Górek Czechowskich, chce budować mieszkania tam, gdzie teraz może stawiać biura czy galerię. - W podziękowaniu za taką zmianę stworzymy największy park w Lublinie - zapowiada firma.”, „A TBV chce przekazać miastu za złotówkę aż 70 % powierzchni swojego terenu i przeznaczyć ją na ogólnodostępny naturalistyczny park. Gwarantuje też sfinansowanie jego budowy. W zamian proponuje zmianę funkcji 30 % terenu Górek Czechowskich. Zgodnie z obowiązującym planem może tam prowadzić inwestycje o charakterze usług komercyjnych, handlowych i postawić duże obiekty handlowe, administracyjno-biurowe czy sportowo- rekreacyjne. TBV chce wybudować tam mieszkania z niezbędną częścią usługową, ale nie zamierza zajmować żadnej nowej części zielonego terenu górek. - Jesteśmy lubelską firmą, my również mieszkamy w Lublinie i rozwój naszego miasta jest dla nas ważny - podkreśla Wojciech Dzioba, prezes TBV. - To dlatego, jako właściciel terenu na Górkach Czechowskich wyszliśmy z propozycją kompromisu dotyczącego jego zagospodarowania. - Chcielibyśmy budować mieszkania tam, gdzie teraz możemy stawiać np. biura, hale czy galerię -

precyzuje. - W podziękowaniu za taką zmianę stworzymy największy w Lublinie park - prawdziwą zieloną wizytówkę miasta. Zamierzamy oddać Lublinowi i jego mieszkańcom 75 hektarów Górki Czechowskich.”

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 31 stycznia 2019 r. Rada Miasta Lublin podjęła uchwałę w sprawie przeprowadzenia referendum lokalnego w dniu kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Radni uchwalili następującą treść pytania referendalnego: „Czy jest Pan/Pani za tym, aby Gmina Lublin zmieniła obecnie dopuszczony miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego rodzaj zabudowy z usługowej, komercyjnej i sportowo- rekreacyjnej na zabudowę mieszkalno-usługową na nie więcej niż 30 ha terenu tzw. Górki Czechowskich, w zamian za sfinansowanie przez obecnego właściciela zagospodarowania pozostałych 75 ha tego terenu, jako zieleni publicznej (parku naturalistycznego), przy zachowaniu cennych przyrodniczo walorów i przekazanie go Gminie Lublin” (informacje zawarte na stronie internetowej [https://lublin.eu / lublin / referendum-lokalne](https://lublin.eu/lublin/referendum-lokalne)).

Sąd Okręgowy podkreślił, że właścicielem nieruchomości będącej przedmiotem referendum jest TBV Investment Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Lublinie. Spółka ta prowadzi kampanię referendalną m. in. poprzez umieszczanie billboardów na terenie miasta Lublina, sponsorowanie artykułów umieszczanych w prasie, w tym na jej stronach internetowych. W materiałach kampanii referendalnej spółka podaje informacje o zamiarze budowy osiedla mieszkaniowego na obszarze 30 ha tzw. Górki Czechowskich i parku na obszarze 75 ha, zamiast budowy pawilonów, hal, biurowców oraz zamiarze przekazania Miastu Lublin utworzonego na terenie Górki Czechowskich parku. Zdaniem wnioskującego informacje te są nieprawdziwe. Podanie nieprawdy dotyczy informacji o aktualnej, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego uchwalanym w 2005 roku możliwości zabudowy spornego obszaru. Zdaniem wnioskującego nieprawdziwe jest twierdzenie uczestnika o możliwości zabudowy ok. 30 ha

tego obszaru, wnioskujący wskazuje, że obecny plan pozwala na zabudowę jedynie ok. 14 ha. Po wtóre, zdaniem wnioskującego nieprawdziwa jest informacja dotycząca legalności propozycji przekazania części terenu Górki Czechowskich Miastu Lublin w zamian za zmianę planu zagospodarowania przestrzennego. Zdaniem skarżącego propozycja ta nie nosi bowiem cech bezpłatności i bezinteresowności wymaganej w przypadku darowizny.

Sąd Okręgowy uznał wniosek Andrzeja Filipowicza za niezasadny. Powołując się na treść art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz.U. z 21.06.2013 r., poz. 706 - t.j.) stwierdził, że jeżeli plakaty, hasła, ulotki, wypowiedzi albo inne formy propagandy i agitacji zawierają nieprawdziwe dane i informacje, każdy zainteresowany ma prawo złożyć do sądu okręgowego wniosek o:

- 1) orzeczenie konfiskaty tych materiałów;
- 2) wydanie zakazu publikowania takich materiałów;
- 3) nakazania sprostowania informacji;
- 5) nakazania przeproszenia pomówionego;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 10 000 zł na rzecz instytucji charytatywnej;
- 7) zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kwoty do 10 000 zł tytułem odszkodowania.

W myśl natomiast ustępu 2 powyższego przepisu sąd okręgowy rozpoznaje wniosek, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Powyższe wskazuje, że ustawodawca regulując kwestie związane z kampanią referendalną szczególny nacisk położył na szybkość procedury. Rozpoznanie sprawy (otwarcie i zamknięcie rozprawy) winno nastąpić w ciągu 24 godzin od daty złożenia wniosku. Ze względu na przywołane założenie postępowania sądowego, przepisy kodeksu postępowania cywilnego winny być stosowane odpowiednio, a nie wprost i co do zasady wykluczona jest możliwość stosowania art. 130 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

w odniesieniu do uchybień wniosku, które nie uniemożliwiają nadania mu biegu, choćby poprzez wywiedzenie - jak w niniejszej sprawie - faktycznej treści żądań wnioskodawcy częściowo na rozprawie.

Sąd Okręgowy wskazał, że w doktrynie i judykaturze podkreśla się, iż omawiany przepis ustanawia szczególną ochronę prawną prawdziwości informacji w okresie kampanii referendalnej, kończącej się na 24 godziny przed dniem głosowania, zapewniając rzetelność kampanii i unikanie sytuacji, w których publikowanie materiałów z nieprawdziwymi materiałami mogłoby wpłynąć na ostateczne rozstrzygnięcie podjęte w głosowaniu (por. P.Uziębło „Komentarz do art. 35 ustawy o referendum lokalnym” Lex/el 2008, t.I; M.Gapski „Udział sądów w procedurze przeprowadzania referendum lokalnego” Samorząd Terytorialny 2012/7-8, s. 106-119). Okoliczność ta jest szczególnie istotna w odniesieniu do zarzutu dotyczącego wyporządzi prezesa zarządu uczestnika z dnia 21 stycznia 2019 r. Wskazywane przez wnioskodawcę wypowiedzi miały bowiem miejsce przed wszczęciem kampanii referendalnej. Zgodnie zaś z art. 29 ustawy o referendum lokalnym kampania referendalna rozpoczyna się z dniem podjęcia uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego lub postanowienia komisarza wyborczego o przeprowadzeniu referendum i ulega zakończeniu na 24 godziny przed dniem głosowania. Wypowiedź Prezesa Zarządu TBV Investment Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Lublinie Wojciecha Dzioby w programie wyemitowanym na antenie TVP Lublin „Tu i teraz - Widzę, słucham, pytam” w dniu 21 stycznia 2019 r. nie miała miejsca w czasie kampanii referendalnej, a zatem nie może być oceniana w kontekście nakazów i zakazów dotyczących kampanii referendalnej. Uchwała w sprawie przeprowadzenia referendum została bowiem podjęta w dniu 31 stycznia 2019 r.

Odnosząc się do zarzutu zamieszczenia nieprawdziwych informacji na billboardach wskazanych przez uczestnika Sąd Okręgowy uznał za nieudowodnione twierdzenia uczestnika co do nieprawdziwości zawartych w

powyższych materiałach informacji. Co do zasady informacje podawane przez uczestnika choć mające charakter uproszczony, potwierdzają postanowienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz stanowisko wyrażone przez Wydział Planowania Urzędu Miasta Lublin w piśmie z dnia 11 stycznia 2019 r. za znakiem PL-RT-1.670.1.2019. Możliwość zabudowy, co do zasady ok. 30 ha obszaru Górek Czechowskich w sposób wskazywany przez uczestnika potwierdziły również zeznania świadka Bolesława Stelmacha. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część III został uchwalony uchwałą nr 825/XXXV/2005 z dnia 17 listopada 2005 roku. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin - część III obejmuje północny obszar miasta, zawarty pomiędzy ulicami: Wyrwasa, Poligonową, Aleksandra Zelwerowicza do ulicy Koncertowej, ulicą Koncertową do granicy administracyjnej miasta, granicą administracyjną miasta do al. Spółdzielczości Pracy i północną granicą pasa drogowego ulic: Obywatelskiej, Jaczewskiego i Północnej do al. Kompozytorów Polskich, południową granicą pasa drogowego al. Solidarności do ul. Wyrwasa. (§ 1 ust. 1 uchwały). Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego tego obszaru tereny objęte przedmiotowym obszarem oznaczone są symbolami ZP, ZR, ZPL R4, SR2, SRI, SR1/U, UC, UB. Zgodnie z informacją Wydziału Planowania Urzędu Miasta Lublin tereny oznaczone symbolem ZP to tereny zieleni publicznej o pow. 42 ha, tereny oznaczone symbolem ZR to tereny rezerwatów przyrody o pow. ok. 19 ha, tereny oznaczone symbolem ZPL to tereny parków leśnych o pow. 6 ha, tereny oznaczone symbolem R4 to tereny pracowniczych ogrodów działkowych o pow. ok. 2 ha, tereny oznaczone symbolem SR2 to tereny sportowo-rekreacyjne z możliwością realizacji terenowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych, z możliwością realizacji obiektów kubaturowych wyłącznie związanych z obsługą funkcji podstawowej o pow. ok. 3 ha i 13 ha, tereny oznaczone symbolem SR1 to tereny sportowo-rekreacyjne z możliwością realizacji obiektów kubaturowych o pow. 4 ha, tereny oznaczone symbolem

SR1/U to tereny sportowo- rekreacyjne z możliwością realizacji obiektów kubaturowych o pow. ok. 2 ha, tereny oznaczone symbolem UC to tereny koncentracji funkcji usługowych, z wykluczeniem obiektów supermarketów o pow. ok. 4 ha, tereny oznaczone symbolem Ub to tereny usług komercyjnych, bez możliwości realizacji dużych obiektów handlowych o pow. 4 ha. Ustalenia dotyczące przeznaczenia i warunków zagospodarowania spornego terenu zawarte w uchwale nr 825/XXXV/2005 Rady Miasta Lublin z dnia 17 listopada 2005 r., pozwalają na zabudowę, w tym realizację takich obiektów, jak pawilony, hale i biurowce o łącznej powierzchni ok. 30 ha.

Względem zarzutu dotyczącego podania nieprawdziwych informacji w sponsorowanym przez uczestnika artykule zamieszczonym w Kurierze Lubelskim pod tytułem „Co dziś można zrealizować na Górkach Czechowskich” zauważyć należy, że artykuł ten zawiera bardzo ogólne informacje o możliwości zagospodarowania spornego obszaru. Natomiast informacje, które wskazywane są przez wnioskodawcę jako nieprawdziwe, wynikają z dołączonego do artykułu pisma Wydziału Planowania Urzędu Miasta Lublin z dnia 11 stycznia 2019 r., nie pochodzą zatem wprost od uczestnika, ale od podmiotu odpowiedzialnego za prawidłowe wykonanie planu zagospodarowania.

Podobnie Sąd pierwszej instancji ocenił zarzuty dotyczące informacji zamieszczonych na łamach Onet Lublin w dniu 15 marca 2019 r. pod tytułem „Kompromis w sprawie Górek Czechowskich”. Zdaniem Sądu wnioskodawca nie udowodnił, że zawarte w przedmiotowym artykule informacje są nieprawdziwe.

Odnosząc się do zarzutu braku bezinteresowności i bezpłatności w działaniach uczestnika Sąd Okręgowy zauważył, że zarzut co do intencji nie jest zarzutem co do faktu i nie podlega ocenie w kategoriach prawda-fałsz. Nienależnie od tego pamiętać należy, że uczestnik jako przedsiębiorca w planowaniu swoich działań kieruje się wolą osiągnięcia zysku. Powyższe

bezprzedmiotowym czyni zarzuty o braku bezinteresowności w zamiarze uzyskania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i przekazania części spornych gruntów Miastu Lublin.

Podsumowując swoje rozważania Sąd pierwszej instancji podkreślił, że treść cytowanego wyżej przepisu art. 35 ust. 1 ustawy o referendum lokalnym jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem sine qua non zastosowania wskazanych w nim sankcji jest to, aby informacje zawarte w skonkretyzowanych materiałach referendalnych były nieprawdziwe, bowiem wyłącznie takie informacje, jako szkodliwe z perspektywy możliwości ich oddziaływania na wynik referendum winny być zwalczane. Zgodzić należy się z uczestnikiem, że informacje te muszą być nieprawdziwe w sposób obiektywny, nie zaś wyłącznie subiektywnie nieakceptowane przez stronę domagającą się ich zniwelowania. Nie można więc traktować jako informacji nieprawdziwych tych, które odzwierciedlają rzeczywisty stan sprawy, ale podają go w sposób uproszczony i nie przedstawiają wszystkich informacji. Na ocenę co do zasadności formułowanych przez wnioskodawcę zarzutów nie mogły mieć wpływu podnoszony brak zaangażowania organów stanowiących jednostki samorządu terytorialnego w kampanię referendalną, czy też brak równorzędności ekonomicznej pozycji uczestników tej kampanii.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd Okręgowy oddalił w całości wniosek Andrzeja Filipowicza (pkt 1 postanowienia). O kosztach postępowania Sąd na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. Sąd I instancji miał na względzie fakt, że każdy z uczestników był w równym stopniu zainteresowany wynikiem rozstrzygnięcia. Za oddaleniem wniosku uczestnika o zasądzenie kosztów postępowania dodatkowo przemawiał zaś fakt, że Andrzej Filipowicz był subiektywnie przekonany o zasadności swojego wniosku,

Przedmiotowe postanowienie, jako naruszające równość stron postępowania, zaskarżył w całości wnioskodawca Andrzej Filipowicz zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego polegające na pominięciu dowodu w postaci informacji publicznej o obecnym przeznaczeniu tzw. Górek Czechowskich w zapisach MPZP z 2005 roku, a wytworzonej przez Urząd Miasta Lublin na wniosek Poseł na Sejm RP Gabrieli Masłowskiej: <https://www.maslowska.pl/start/G%F3rki odp 20.10.16.pdf>;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego polegające na pominięciu dowodu w postaci informacji publicznej, o obecnym przeznaczeniu tzw. Górek Czechowskich w zapisach MPZP z 2005 roku, a wytworzonej przez Urząd Miasta Lublin na wniosek uczestników Antysmogowego Panelu Obywatelskiego: [https://lublin.eu/qfx/lublin/userfiles/public/mieszkancv/partvcpacia/panel obywatelski/pytania i odpowiedzi/wydział planowania odp. na pytania panelu z 21 kwietnia.pdf](https://lublin.eu/qfx/lublin/userfiles/public/mieszkancv/partvcpacia/panel obywatelski/pytania i odpowiedzi/wydzial planowania odp. na pytania panelu z 21 kwietnia.pdf);
3. naruszenie przepisów prawa materialnego polegające na pominięciu dowodów w postaci zapisów oraz map Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (SUiKZP) z 2000 r.;
4. naruszenie przepisów prawa materialnego polegającego na dopuszczeniu, że zapisy planu miejscowego (MPZP) mogą naruszać ustalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (SUiKZP) i to w przypadku utrwalonego orzecznictwa Sądów Administracyjnych, Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego w zakresie nienaruszalności SUiKZP przez MPZP;
5. naruszenie przepisów prawa materialnego polegającego na dopuszczeniu, że brak reakcji organu nadzoru nad samorządami na niezgodność MPZP ze SUiKZP wyklucza ich niezgodność z prawem i zasadami planistycznymi zapisanymi w ustawach i rozporządzeniach takich jak Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
6. naruszenie przepisów prawa materialnego polegającego na dopuszczeniu, że interes wybranego przedsiębiorcy może być nadrzędny nad interesem publicznym oraz, że może on w kampanii referendalnej posługiwać się

obietnicami, które w utrwalonym orzecznictwie są kwalifikowane jako korupcjogenne;

7. naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez nieprzyjęcie oraz nieuwzględnienie informacji o poświadczaniu nieprawdy przez Wydział Planowania Urzędu Miasta Lublin, który był również autorem dowodu uwzględnionego przez Sąd Okręgowy. Jeden z licznych przypadków poświadczania nieprawdy przez ww. instytucję samorządową stanowi załącznik do apelacji;

8. naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez przyjęcie jako wiarygodnych zeznań świadka, o których weryfikację rzetelności wniósł wnioskodawca. Świadek jako współpracownik - ekspert uczestnika był w przeszłości karany za podawanie nieprawdziwych informacji w zeznaniach oraz deklaracjach podatkowych. Świadek pełniąc zawód architekta, czyli jako osoba zaufania publicznego powinna posiadać tak zwany nieskazitelny charakter, co oznacza nie figurowanie w krajowym rejestrze karnym oraz rejestrach policyjnych;

9. naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez nieuwzględnienie stanowiska wnioskodawcy, o konieczności ujawnienia danych personalnych autorów wpisów na forach internetowych, w których dezawuowani są mieszkańcy miasta występujący w obronie środowiska naturalnego, do których w świetle Konstytucji RP i jej aktów wykonawczych zobowiązane są organy publiczne. Za ww. wpisami w większości kryje się agencja marketingowa współpracująca z potencjalnym beneficjentem oraz osoby związane z inicjatorami referendum lokalnego ws. przyszłości Górek Czechowskich;

10. naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez przyjęcie, że materiałami referendalnymi są tylko te, które zostały wytworzone pod dniem ogłoszenia inicjatywy referendalnej, a które przez cały okres kampanii dostępne są w domenie publicznej;

11. naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez przyjęcie, że informacje stanowiące składową część publikacji związanych z kampanią referendalną nie podlegają zakwestionowaniu i zaskarżeniu jako nierzetelne, nieprawdziwe i fałszywe;
12. naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez pominięcie istotnych informacji wnioskodawcy o mających miejsce zniszczeniach materiałów referendalnych mieszkańców Lublina, którzy w przeciwieństwie do uczestnika są wymienieni w zamkniętym katalogu stron referendum lokalnego.
13. naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez pominięcie informacji wnioskodawcy o mającej miejsce niechęci i odmowie podjęcia przez Policję działań chroniących materiały referendalne oraz prawa mieszkańców Lublina, które niszczone były i naruszone zostały przez osobę bliską uczestnikowi postępowania;
14. naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez przyjęcie, że działania uczestnika posługującego nienieprawdziwymi informacjami w prowadzonej przez niego kampanii referendalnej są zgodne z prawem, sprawiedliwością społeczną oraz zasadami współżycia społecznego w sytuacji, w której nie spełniają one ustawowych wymogów związanych z aktem demokracji bezpośredniej, jakim jest referendum lokalne, a rozdzielania treści „artykułu partnerskiego” od opinii i interpretacji instytucjonalnych jest tylko dodatkiem niezwiązanym z przedmiotem wniosku;
15. naruszenie przepisów prawa procesowego poprzez doprowadzenie do sytuacji, która stawia wnioskodawcę w roli osób znanych publicznie, a poddanych wcześniej takim samym mechanizmom, jakie towarzyszyły postanowieniu Sądu Okręgowego w Lublinie, o oddaleniu wniosku przeciwko TBV Investment. Przykładem takich osób są: Rotmistrz Witold Pilecki (Raport Witolda), inspektor NIK Michał Falzmann (Afera FOZZ), prokurator Andrzej Czyżewski (Afera paliwowa), inspektor nadzoru budowlanego Kristian Broil

(Afera planistyczna), inspektor skarbowy Andrzej Żydek (Afera fiskalna), społeczniczka Jolanta Brzeska (Afera gruntów i nieruchomości warszawskich).

W uzasadnieniu załacy podkreślił, że w niniejszej sprawie występuje jako społecznik nie mając jakiegokolwiek osobistego interesu w złożonym wniosku oraz niniejszym środku odwoławczym. Poza doraźnymi działaniami na rzecz wyborców oraz środowiska naturalnego, pragnie zabezpieczyć obecne i przyszłe pokolenia przed utratą najcenniejszego miejsca w ekosystemie miasta, którego jest mieszkańcem.

Wskazując na powyższe zarzuty i okoliczności Andrzej Filipowicz domagał się:

1. zmiany zaskarżonego postanowienia w całości;
2. orzeczenia sprostowania przez TBV Investment w formie ich pierwotnych publikacji poprzez zamieszczenie informacji o treści:

„Spółka TBV Investment oświadcza, iż podawane przez nią informacje w zakresie możliwości zagospodarowania przestrzennego obszaru Górek Czechowskich są niezgodne ze stanem faktycznym, który określa Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego z 2000 roku, oraz naruszające je Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego z 2005 roku, a ewentualna darowizna obszaru pod park naturalistyczny mogłaby mieć miejsce tylko w przypadku bezinteresowności darczyńcy. Oczekiwanie w zamian za darowiznę zmian planistycznych narusza porządek prawny RP.”;

3. orzeczenia o wpłaceniu kwoty 10 000 zł przez TBV Investment Sp. z o.o. na rzecz Stowarzyszenia Zimne Doły w Lublinie (KRS 0000408155) oraz Stowarzyszenia Ekologiczny Lublin, co powinno służyć zdyscyplinowaniu ewentualnego beneficjenta referendum lokalnego do wykonywania obowiązków wpisanych w: Ustawę z 15 września 2000 o referendum lokalnym, oraz art. 5 w związku z art. 8 ust. 2, art. 38, 68 ust. 1 i 4, art. 74 i art. 81 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2, 3 i 5 Konwencji z Aarhus, art. 5, Ustaleń Komisji Wspólnot Europejskich ws. Zatrzymania procesu utraty różnorodności

biologicznej do roku 2010 i w przyszłości — Utrzymanie usług ekosystemowych na rzecz dobrobytu człowieka {SEC(2006) 607} {SEC(2006) 621}, Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. oraz Konwencji o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, sporządzonej w Bernie 19 września 1979 r., Dyrektywy Rady Europy 92/43/EWG z 21 maja 1992 w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa), Dyrektywy Rady 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa Ptasia), Ustawy z 13 kwietnia 2007 o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;

4. zwolnienia z kosztów postępowania.

W odpowiedzi na zażalenie uczestnik postępowania TBV Investment Sp. z o.o. w Lublinie wniósł o oddalenie zażalenia w całości jako pozbawionego podstaw prawnych i faktycznych, zasądzenie na rzecz uczestnika zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych oraz rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

W uzasadnieniu uczestnik odniósł się do poszczególnych zarzutów zawartych w złożonym środku odwoławczym. Podkreślał, że obecne przeznaczenie terenu Górek Czechowskich wynika wprost z przedłożonego przez uczestnika wyrysu i wypisu z MPZP z dnia 16 lutego 2016 r., mapy spornego terenu, uchwały Rady Miasta nr 825/XXXV/2005, stanowiska UM Lublin Wydział Planowania z dnia 11 stycznia 2019 r. Nie ulega przy tym wątpliwości, że MPZP jako obowiązujący akt prawa miejscowego jest najistotniejszym dokumentem pozwalającym na ocenę obecnego przeznaczenia terenu objętego pytaniem referendalnym. Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie jest zaś uprawniony do analizy zgodności MPZP z SUiKZP z 2000 r. Uczestnik wskazał na specyfikę trybu wyborczego oraz konieczność udowodnienia twierdzeń przez stronę, która wywodzi z nich skutki prawne. Wnioskodawca w swojej retoryce posługuje się natomiast niedopuszczalnymi

prawnie twierdzeniami, zarzutami czy niedopowiedzeniami kreującymi tzw. teorie spiskowe pozostające poza oceną Sądu w ramach prowadzonego postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przed wszystkim podkreślić należy, iż żądania zawarte we wniosku Andrzeja Filipowicza wynikają z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz.U. z 2016 r., poz.400). Przepis ten ustanawia ochronę prawną w czasie kampanii referendalnej przed zawartymi w materiałach wyborczych: plakatach, hasłach, ulotkach, wypowiedziach lub innych formach propagandy i agitacji, informacjami i danymi nieprawdziwymi (por. komentarz Ferdynanda Rymarza do art. 35 ustawy o referendum lokalnym, LEX). Postępowanie sądowe związane z ochroną prawidłowości danych i informacji pojawiających się w toku kampanii referendalnej zostało w istotny sposób przyspieszone. Wzorowano się tutaj na obowiązującym w polskim prawodawstwie od wielu lat trybie - tzw. trybie wyborczym. Podstawową funkcją takiej regulacji jest zarówno zapewnienie rzetelności samej kampanii, jak i uniknięcie sytuacji, w której publikowanie materiałów, które zawierają nieprawdziwe informacje, mogłoby wpłynąć na ostateczne rozstrzygnięcie podjęte w takim głosowaniu (por. komentarz Piotra Uziębło do art. 35 ustawy o referendum lokalnym, LEX).

Takie określenie trybu postępowania w wymienionej kategorii spraw wpływa nie tylko na ograniczenie możliwości dochodzenia roszczeń na podstawie powołanego przepisu, ale ogranicza również kognicję sądu do badania czy plakaty, hasła, ulotki, wypowiedzi albo inne formy propagandy i agitacji wyborczej mają walor informacji prawdziwych, czy też niezgodnych z prawdą. Informacje te muszą być zatem możliwe do zweryfikowania na podstawie kryterium prawda-falsz w dacie orzekania. Pod tym kątem należy

zatem ocenić również zawarte w zażaleniu zarzuty oraz możliwość ich wpływu na ocenę prawidłowości zaskarżonego postanowienia.

Względem sformułowanych w złożonym środku odwoławczym zarzutów „naruszenia prawa materialnego” (pkt 1, 2, 3) poprzez pominięcie przez Sąd Okręgowy dowodów w postaci informacji publicznej o obecnym przeznaczeniu tzw. Górek Czechowskich, w wytworzonej przez Urząd Miasta Lublin na wniosek posłanki na Sejm Gabrieli Masłowskiej oraz na wniosek uczestników Antysmogowego Panelu Obywatelskiego, a także map SUiKZP z 2000 r. należy wskazać, iż w rzeczywistości stanowią one zarzuty przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów przez Sąd pierwszej instancji (naruszenie art. 233 § 1 k.p.c.). Zarzuty te nie mogą być uznane za uzasadnione. Oparcie się przez Sąd Okręgowy przy weryfikacji prawdziwości przekazywanych informacji na miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin oraz na zeznaniach świadka, a nie wskazanych powyżej dowodach wynikało z wagi powołanego dokumentu (jako aktu prawa miejscowego) oraz zawartych w nim treści upoważniających do posługiwania się przez uczestnika postępowania spornymi danymi. Słusznie podnosi przy tym uczestnik postępowania w odpowiedzi na zażalenie, iż w trybie art. 35 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Sąd nie ma możliwości dokonania analizy zgodności Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Lublin ze Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Przestrzennego z 2000 r. oraz oceny ważności uchwał Rady Miasta. Tryb z art. 35 cytowanej ustawy ma bowiem charakter przyspieszony i nie może służyć rozwiązywaniu sporów sądowoadministracyjnych. W oparciu o powołany przepis Sąd Okręgowy nie był zatem obowiązany ani uprawniony do badania zgodności z prawem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zarzuty zawarte w punkcie 4 i 5 zażalenia są zatem bezpodstawne.

Wbrew zarzutowi sformułowanemu w punkcie 7 złożonego środka odwoławczego Sąd Okręgowy nie miał również podstaw do weryfikowania

informacji o poświadczeniu nieprawdy przez Wydział Planowania Urzędu Miasta Lublin. Informacje o popełnieniu przestępstwa przez określony podmiot winny być kierowane do organów ścigania. Dopiero przedstawienie dowodu w postaci prawomocnego wyroku skazującego byłoby wiążące także dla sądów orzekających w innych kategoriach spraw. Takie dowody nie zostały jednak przedłożone.

Odnośnie zarzutu naruszenia przepisów prawa procesowego poprzez przyjęcie jako wiarygodnych zeznań świadka Bolesława Stelmacha należy zwrócić uwagę, iż na rozprawie w dniu 2 kwietnia 2019 r. Andrzej Filipowicz przyłączył się do wniosku o przesłuchanie wskazanego świadka i nie powoływał się na jego karalność za składanie fałszywych zeznań. Po zakończeniu składania zeznań wnosił jedynie o zweryfikowanie ich prawdziwości nie zgadzając się z treścią przedmiotowych relacji. W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd pierwszej instancji słusznie oparł się na zeznaniach Bolesława Stelmacha nie znajdując podstaw do ich kwestionowania. Zeznania te były bowiem zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie wnioskodawca nie przedstawił orzeczeń sądowych, z których wynikałaby karalność świadka ze składanie fałszywych zeznań.

Zdaniem Sądu drugiej instancji nieskuteczny jest również zarzut zażalenia odnoszący się do „dopuszczenia przez sąd, iż interes wybranego przedsiębiorcy może być nadrzędny nad interesem publicznym oraz że może on w kampanii referendalnej posługiwać się obietnicami, które w utrwalonym orzecznictwie są traktowane jako korupcjogenne”. Takie wnioski nie wynikają bowiem w żadnym wypadku z lektury uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia. Nie sposób zatem uznać, aby Sąd stanął na takim stanowisku.

Względem nieuwzględnienia stanowiska wnioskodawcy o konieczności ujawnienia danych personalnych autorów wpisów na forach internetowych, w których dezauowani są mieszkańcy miasta występujący w obronie środowiska naturalnego, należy ponownie zwrócić uwagę na okoliczność, iż w trybie art. 35

ustawy o referendum lokalnym możliwe jest weryfikowanie informacji rozpowszechnianych w toku kampanii referendalnej jedynie pod kątem prawda-falsz. Ujawnienie danych anonimowych osób wypowiadających się w Internecie nie leży w kompetencji sądu orzekającego w opisanym trybie. Również ewentualna niechęć Policji czy innych służb do podejmowania działań chroniących materiały referendalne nie jest przedmiotem zainteresowania Sądu rozstrzygającego spór na podstawie art. 35 cytowanej ustawy. W takiej sytuacji konieczne jest złożenie odpowiednich zawiadomień do organów ścigania.

W ocenie Sądu Apelacyjnego całkowicie chybiony jest także zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego poprzez przyjęcie, że materiałami referendalnymi są tylko te, które zostały wytworzone po dniu ogłoszenia inicjatywy referendalnej. Sąd drugiej instancji w całości podziela rozważania Sądu Okręgowego w tym zakresie. Przepis art. 35 ustawy o referendum lokalnym ustanawia bowiem szczególną ochronę prawną prawdziwości informacji w okresie kampanii referendalnej, która w myśl art. 29 ust. 1 cytowanej ustawy rozpoczyna się z dniem podjęcia uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego lub postanowienia komisarza wyborczego o przeprowadzeniu referendum i ulega zakończeniu na 24 godziny przed dniem głosowania. Rozciąganie ochrony wynikającej z przepisu art. 35 na okres przedreferendalny nie znajduje podstaw w wykładni celowościowej powołanych przepisów. Wskazana ochrona prawna ma bowiem na celu uniknięcie sytuacji, w której publikowanie materiałów zawierających nieprawdziwe informacje, mogłoby wpłynąć na ostateczne rozstrzygnięcie podjęte w głosowaniu. Trudno zaś wyznaczyć inną granicę takiej ochrony niż początek kampanii referendalnej. Inna interpretacja cytowanych przepisów wprowadziłaby do konieczności objęcia ochroną okresu bez jakichkolwiek ram czasowych.

Sąd drugiej instancji zgadza się również z argumentacją Sądu Okręgowego, w której wskazuje on na brak podstaw do uznania za

nieprawdziwe informacji nie pochodzących wprost od uczestnika, a wynikających z dołączonego do artykułu prasowego w Kurierze Lubelskim pisma Wydziału Planowania Urzędu Miasta Lublin. Z posługiwania się takimi informacjami udostępnionymi przez podmioty instytucjonalne nie można czynić bowiem zarzutu osobie, która tych danych nie wytworzyła. Zarzut wskazany w punkcie 11 zażalenia jest więc nietrafny.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego także dwa ostatnie zarzuty zawarte w złożonym środku odwoławczym nie mogą wpłynąć na zmianę zaskarżonego postanowienia. Zostały one bowiem sformułowane w sposób ogólny i nie odnoszą się do naruszenia konkretnych przepisów prawa procesowego. Nie wskazują również na konkretne formy propagandy czy agitacji referendalnej, które zawierają informacje niezgodne z prawdą.

Wobec powyższego uznać należało, że wszystkie zarzuty zażalenia są nietrafne. To z kolei skutkowało koniecznością oddalenia wniesionego środka zaskarżenia, co Sąd drugiej instancji uczynił na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z § 8 ust. 1 pkt 3 i § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem stwierdzam

2.4. Kierownik Sekretariatu
Starszy Sekretarz Sądu

mgr Urszula Cichocińska

